# A DENEVÉRKUTATÁSI ÉS VÉDELMI KÖZPONT

## DENEVÉREKKEL, DENEVÉREKRŐL ÉS DENEVÉREKÉRT

**2019**-es összefoglaló

# Tartalom


| | |
|---|---|
| Előszó | 1 |
| 2019 röviden | 2-3 |
| Monitoring és kutatás | 4-5 |
| Tanácsadás és denevérvédelem | 6-7 |
| Rendezvények a nagyközönség számára | 8-9 |
| A Lilieci.ro portál | 10 |
| A következő generáció | 11 |
| A 2019-es Év Denevére | 12-13 |
| A DKVK tiszteletbeli tagjai | 14 |
| Nemzetközi jelenlét | 15 |
| DKVK partnerek | 16 |
| Támogatók és közreműködők | 17 |
| Pénzügyek | 18 |
| Rólunk | 19 |
| Elérhetőség és adományok | 20 |

# ELŐSZÓ

Mindig mozgásban

A 2019-es évünk dinamikus és folyamatosan mozgalmas volt, ezért is hasonlítunk a denevérekre, akik szintén folyamatos mozgásban vannak, repülnek, vándorolnak, és még a hibernáló kolóniák is mozgolódnak álmukban, ha egyikük megébred.

Ilyen volt az egyesület tagjai számára a 2019-es év. Az ország és Európa számos pontjára eljutottunk, új kolóniákat kerestünk és találtunk, meglátogattuk denevérész kollégáinkat más országokban és nemzetközi szinten képviseltük Romániát.

Sok emberben sikerült átalakítanunk a denevérekről tévesen kialakult képeket és hiedelmeket, ezáltal sokan már a denevérek kedvelőivé és védelmezőivé váltak. Felmértünk olyan helyszíneket is, ahol a denevérész még nem tekerte ki eddig a nyakát a plafon felé bámulva, ugyanakkor megerősítettük a hivatalos belföldi és külföldi szakmai kapcsolatainkat. A denevérek amúgy sem tartják be a klasszikus országhatárokat.

Röviden: 2019 aktív és dinamikus év volt. A kis taglétszám ellenére célzottan mentünk előre....akárcsak a denevérek, mikor rovarokra vadásznak. És már alig várom, hogy vajon mi fog következni!

Gönczi Vass Ildikó
DKVK alelnök

# 2019 RÖVIDEN

Az év folyamán a DKVK több mint 180 romániai helyszínt ellenőrzött és monitorizált. Ezen utak során 11, a tudomány számára új kolóniát fedeztünk fel. Terepi munkánkat elsősorban védett területeken, nemzeti és természeti parkokban, valamint történelmi jelentőségű épületekben végeztük.

Az utóbbihoz kapcsolódóan 2019-ben fejeztük be három templom guanó-takarítását, csökkentve az épületek struktúrájára nehezedő nyomást és növelve a denevérkolóniák elfogadásának szintjét a helyi közösségben. A bezsákolt guanót partnerünk, a Romániai Permakultúra Egyesület hasznosítja a “Műveld a várost” öko-kertészet kezdeményezés keretén belül.

2019-ben is megrendeztük a Nemzetközi Denevéréjt és számos oktató / nevelő jellegű előadást tartottunk országszerte. Rendezvényeinken és előadásainkon minden generáció képviseltette magát 2 és 78 év között. A **www.lilieci.ro** portálon át folytattuk a hiteles és lényeges információk megosztását a nagyközönség felé, növelve a denevéreket ismerők és a denevérvédelemben résztvevők számát.

A denevérkutatás folytonosságának érdekében a DKVK 2019-ben számos olyan diákot támogatott, akik a denevérkutatást választották dolgozat - témaként. Két hallgató 2019-ban sikeresen megvédte dolgozatát és egy további diák 2020-ban teszi majd ugyanezt.

Nemzetközi szinten is jelen vagyunk, előremozdítva a romániai denevérfauna fontosságának elismerését, valamint a denevérvédelemben előttünk járó országok bevált gyakorlatainak megismerését. A DKVK elnöke továbbra is hivatalosan képviseli Romániát a EUROBATS egyezmény keretén belül, továbbítva a helyi denevérész közösség véleményét a nemzetközi fórum felé.

Mindez persze nem lett volna lehetséges a DKVK partnerei nélkül, illetve több vállalat és magánszemély támogatása nélkül. Ezért köszönetet szeretnénk mondani minden, tevékenységünkben résztvevő kollégának és személynek, valamint azoknak akik más módon támogattak minket.

Ha részletesen szeretnél olvasni a DKVK 2019-es tevékenységeiről, látogasd meg a www.lilieci.ro portál DKVK Hírek részét: https://lilieci.ro/hu/fooldal/dkvk-hirek/

# MONITORING ÉS KUTATÁS

2019-ben folytattuk a legfontosabb romániai denevérkolóniák monitoringját. Több tucat helyszínt ellenőriztünk, különösen a Királyerdő-hegységben, a Vaskapu Természeti Parkban, Dobrudzsában, a Torockói-hegységben, a Grădiștea Muncelului – Cioclovina Természeti Parkban, a Buila-Vânturarița Nemzeti Parkban, a Domogled – Cserna Völgy Nemzeti Parkban és a Szemenik – Karas Szoros Nemzeti Parkban.

A Myotis Denevérvédelmi Csoport szakembereinek közreműködésével 2019-ben sikeresen befejeztük a romániai barlangászokat megcélzó pályázatunkat. A Columbus Zoo és Aquarium támogatásával megvalósult pályázat célja az volt, hogy a barlangászok képzése és bevonása által megerősítsük a denevérvédelmet Dél-Nyugat Romániában.

Többek között 7 barlangász klub mintegy 20 barlangászát vontuk be, 70 földalatti helyszínt mértünk fel közösen, egy képzést szerveztünk barlangászoknak a denevérfajok azonosításáról és védelméről, valamint készítettünk egy elnyűhetetlen terepi denevérhatározót a romániai barlangok denevérekfajairól, ezzel is segítve a barlangászokat.

Mindent egy helyre gyűjtve, 2019 folyamán összesen 181 helyszínt mértünk fel Romániában, ebből 150 földalatti helyszínt és 19 történelmi jelentőségű épületet. Ezek közül 71 helyszín első alkalommal volt vizsgálva denevérek szempontjából. A Romániában rejlő lehetőségeket kitűnően szemlélteti, hogy ezen felmérések során 11, a tudomány számára új kolóniát fedeztünk fel. A legnagyobb egy Torockói-hegységbeli kolónia, ahol két, szigorúan védett denevérfaj mintegy 2.700 példánya lakik.

A 2019-es tudományos eredményeinket számos országos és nemzetközi tudományos rendezvényen mutattuk be, például az Országos Barlangász Kongresszuson (Vársonkolyos, 2019. augusztus), ahol a 2016-2019 periódusban elért közös, denevérész-barlangász eredményeket is ismertettük.

A DKVK denevérkutatási és monitoring tevékenységei rendelkeznek a megfelelő hatóságoktól származó engedélyekkel, illetve a természetvédelmi területek adminisztrátorainak és kezelőinek beleegyezésével. A barlangászokat megcélzó pályázatunkat a Columbus Zoo & Aquarium finanszírozta.

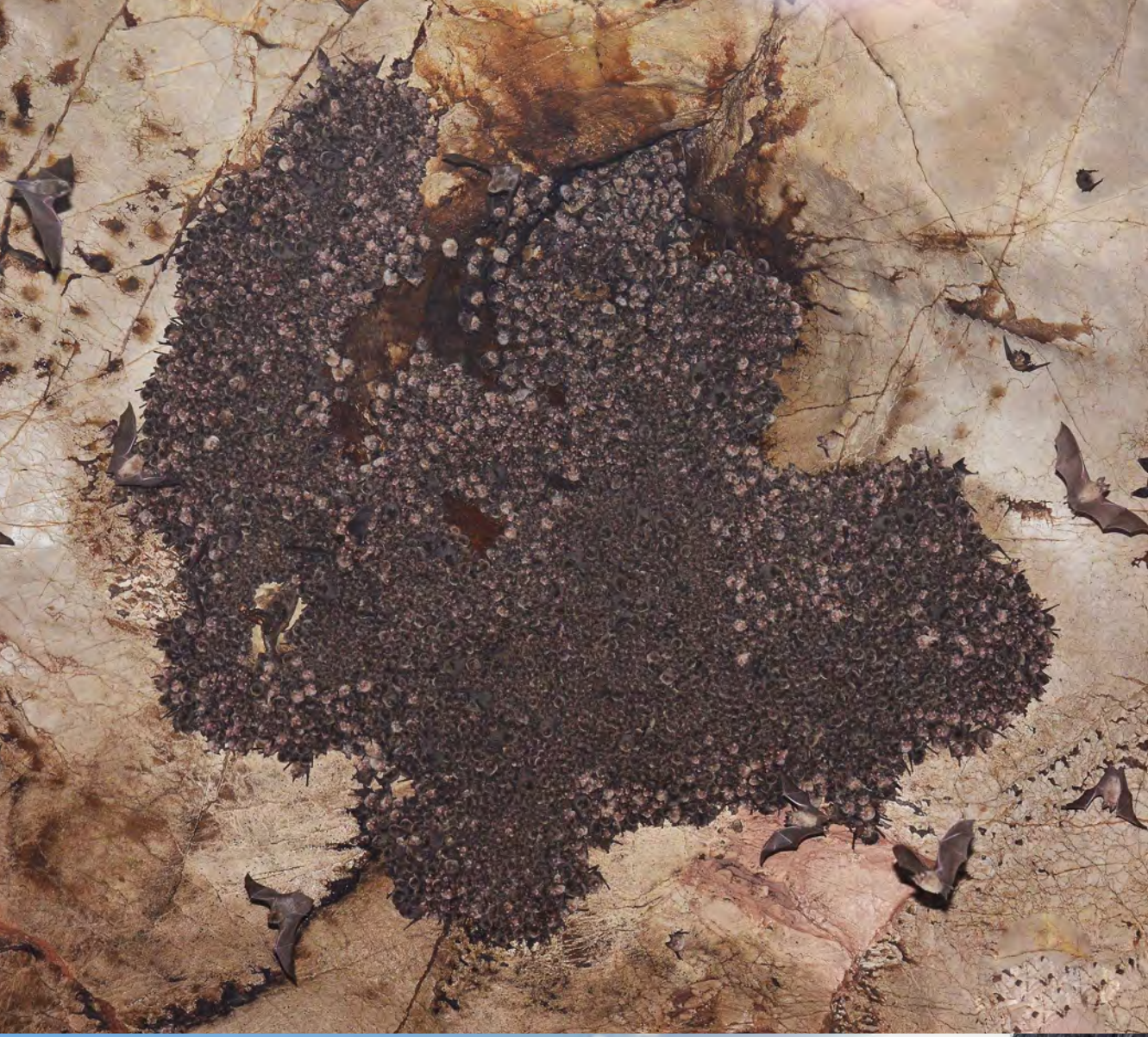

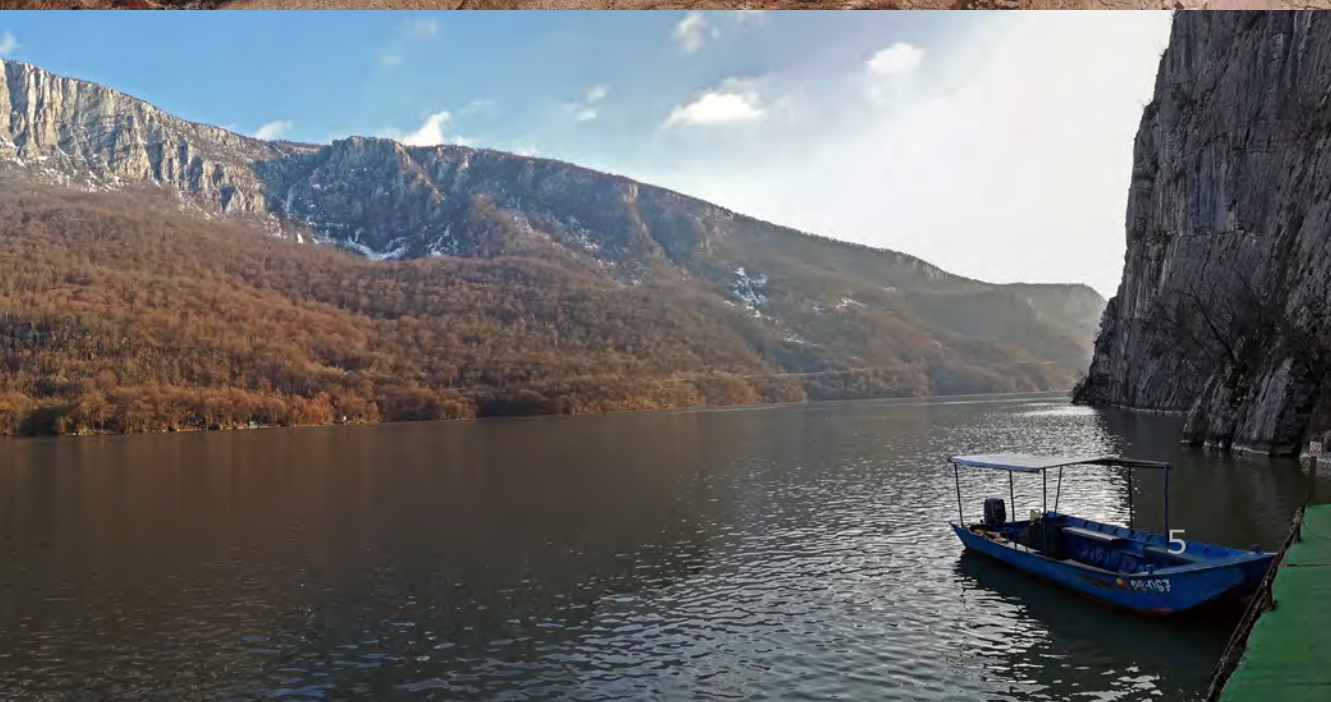

# TANÁCSADÁS ÉS DENEVÉRVÉDELEM

A történelmi jelentőségű épületekben lakó denevérkolóniák védelme sok esetben ellentmondásba kerül a magát az épületet célzó védelmi erőfeszítésekkel. A DKVK számos esetben nyújtott szakmai tanácsadást 2019-ben is, de sajnos akadt olyan eset is, amikor kénytelenek voltunk feljelentést tenni a megfelelő hatóságoknál, mert országos és kontinentális jelentős kolóniák szándékos elpusztítását tapasztaltuk. Jelenleg várjuk ezen folyamatok eredményét.

Ezzel párhuzamosan és annak érdekében, hogy növeljük az épületlakó kolóniák helyi közösségek általi befogadását, egyesületünk folytatta több romániai templom takarítását. Ezek elsősorban azok az esetek, ahol kritikus mennyiségű guanó halmozódott fel a denevérkolóniák alatt. 2019-ben a Romániai Permakultúra Egyesülettel közösen három ilyen épület takarítását végeztük el. Ezek a jegenyei református templom, a zajkányi ortodox templom és a verespataki görög katolikus templom.

A DKVK-hoz több tucatnyi telefonhívás futott be 2019-ben a nagyközönség részéről is, általában lakásokba betévedt denevérekkel kapcsolatosan. Ezen hívások közül sokat egyszerű beszélgetés által sikerult megoldanunk, míg mások helyszíni kiszállást igényeltek. Azokban az esetekben, ahol nem volt DKVK tag az illető településen, az eset részleteit elküldtük más egyesületekben tevékenykedő helyi denevérész kollégáinknak.

ATHLETICS
5 6
5TH AVE

# RENDEZVÉNYEK A NAGYKÖZÖNSÉG SZÁMÁRA

Ameddig a nagyközönség nem, vagy nem megfelelő módon tájékozott a denevérekkel kapcsolatban, addig a törvény általi védelem mindig akadozni fog. Ezért egy közvetlen és állandó kapcsolatnak kell léteznie  a nagyközönség felé, egy információcserének, mely a denevérvédelmet szolgálja.

2019-ben a DKVK három romániai helyszínen rendezte meg a Nemzetközi Denevéréjt: Kolozsváron, Fogarason és Konstancán. Köszönjük helyi partnereinknek a segítséget, illetve a ProPark Alapítványnak, hogy újfent bevonta eseményeinket a „Védett területek hete” sorozat égisze alá. Ezen felül a DKVK támogatta a petrillai és gyergyóújfalúi denevéréjek megszervezését is. De jelen voltunk a Sinaia Forever 2019 fesztiválon is.

Az év folyamán az ország több régiójába hívtak minket, hogy beszéljünk a denevérekről. Végül összesen 15 előadást tartottunk különböző eseményeken. Példaként említhetjük a nagyváradi „Expedíció – Hív az ismeretlen”, a fogarasi „Repülő állatok kutatótábora”, és a kolozsvári „Éld a várost” események keretén belül tartott előadásokat, beszélgetéseket.

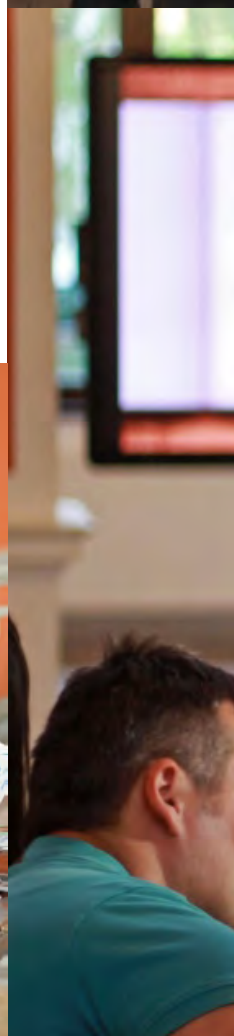

# A LILIECI.RO PORTÁL

A romániai denevérek portálja, melyet három nyelven (románul, magyarul és angolul) jelentetünk meg, 2019-ben továbbra is az ország, denevérekkel kapcsolatos legösszetettebb online információforrása marad. Marad, de ugyanakkor fejlődik is.

A 2016 decemberében beindított portál látogatottsága folyamatosan nő. 2019-ben megdupláztuk olvasóink számát. Míg 2018-ban 30 olvasónk volt naponta (összesen 11.199 olvasó), addig ez 2019-ben napi 67 olvasóra nőtt (összesen 24.568 olvasó).

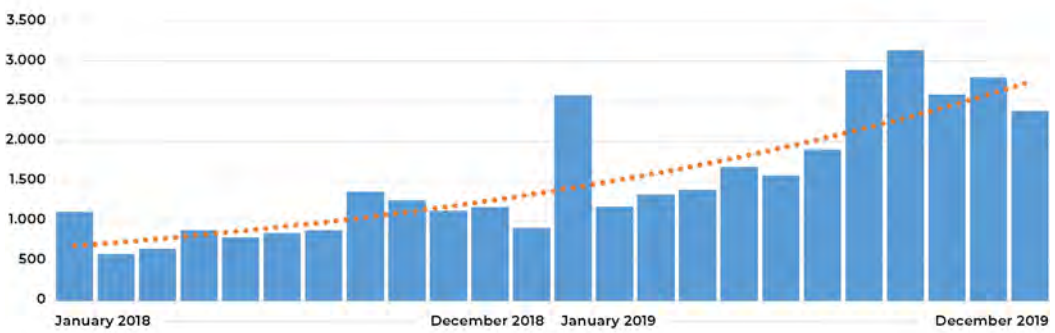


Az egyesület kommunikációs csatornáit a közismert Facebook és Instagram egészíti ki, de a teljes romániai denevérész közösség kommunikációs csatornáinak fenntartásáért is mi felelünk. Ezen kívül elsősorban barlangászok számára létrehoztunk egy olyan Facebook csoportot (SpeoBat), ahol támogatást nyújtunk a barlangokban megfigyelt denevérek meghatározásában, valamint védelmi intézkedések megvalósításában..

www.lilieci.ro

# A KÖVETKEZŐ GENERÁCIÓ

Annak ellenére, hogy Románia rendelkezik az egyik legváltozatosabb és legnagyobb európai denevérfaunával, a megfelelő tapasztalattal rendelkező szakemberek száma alacsony. Az Egyesült Királysággal összehasonlítva, ahol a denevérkutatási konferencián több száz szakember gyűlt össze, a romániai konferencián 25-30 résztvevő ha akadt.

Ezért nagyon fontos, hogy bevonjuk a fiatal generációt a denevérek kutatásába, és így egy megújult határozottsággal forduljunk szembe a romániai denevérvédelem kihívásaival.

2019-ben a DKVK támogatásával Claudia és Flaviu sikeresen megvédték denevérekkel kapcsolatos államvizsga dolgozatukat. Claudia (Ovidius Egyetem, Konstanca) munkája hozzájárult a dobrudzsai denevérfajok megismeréséhez és monitoringjához. Flaviu (Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár) a kolozsvári Bükk Natura2000-es terület denevérfaunáját hasonlította össze a környező vidék denevéreivel.

Jelenleg Henrietta (Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár) államvizsgája készül, mely olyan, Királyerdő-hegységben lévő barlangokat céloz meg, melyekben még nem volt denevérfelmérés. A kutatás már felfedett két olyan, a tudomány számára új helyszínt, amely kontinentális jelentőségű kolóniáknak ad otthont.

# A 2019-ES ÉV DENEVÉRE

A nagyfülű denevér
Aki nagyon szereti az évszázados erdőket

A nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*) odvas fákat használ szállásként, illetve táplálékát is idős erdőkben szerzi meg. Jelenléte az illető élőhelyek / erdők kivételesen jó állapotát jelzi. Közepes termetű *Myotis* faj, melynek a génuszon belül arányosan a legnagyobbak a fülei.

A jelenlegi romániai kutatások az ország szinte minden régiójából jelezték jelenlétét. A fajt az élőhelyek feldarabolódása és csökkenése veszélyezteti, beleértve az odvas fák kivágását is. Ezért fontos az idős, évszázados erdők védelme és az odvas fák megőrzés.

A faj alacsonyan repülve kel át nyílt területeken, a közúti forgalom jelentős veszélyforrást jelent, így az aluljáró (“underpass”) típusú zöld folyosók fontosak a faj számára. A lineáris élőhelyelemek (fasorok, élő sövények) megőrzése által megőrizhetjük az élőhely átjárhatóságát is.

A 2019-ban érkezett 642 szavazatból a nagyfülű denevér 290-et (45,3%) gyűjtött be, így a három döntős közül ő kapta az Év Denevére címet.

# A DKVK TISZTELETBELI TAGJAI

*„A romániai denevérvédelem lenyűgöző tevékenységeivel először a Fauna & Flora International 2016-os cikkében szembesültünk. Gratuláltunk Dr. Bücs Szilárd-Lehelnek, a Denevérkutatási és Védelmi Központ (DKVK) eljövendő elnökének, és ennek eredményeként 2017. júniusában meghívást kaptunk, hogy résztvegyünk az erdélyi barlangok szülőkolóniáinak monitoringjában.*

*Mindketten Egyesült Királyságbeli denevérszakértők vagyunk, sokéves önkéntes munkával és szakmai tanácsadással, de a romániai kolóniák jelentősége és a szakértők elkötelezettsége maradandó nyomot hagyott bennünk. Ekkor döntöttük el, hogy amiben tudunk, segítünk, de nehéz volt megtalálni a mikéntet, mert Romániában már eleve magas a szakértők felkészültsége.*

*A megoldás az volt, hogy terjesztjük a DKVK által végzet denevérvédelem eredményeit és lehetőségeit. Ezt úgy valósítottuk meg, hogy Anglia-szerte bemutattuk a DKVK munkáját, ezenkívül arra buzdítottuk denevérész kollégáinkat, hogy csatlakozzanak hozzánk és segítsenek ők is a telelő és szülőkolóniák monitoringjában. Első, 2017. júniusi látogatásunk óta, évente kétszer jártunk Romániában. Ezután is segíteni fogunk barátainknak a rengeteg figyelemreméltó romániai denevérkolónia dokumentálásában és védelmében."*

Matthew Cook MSc MCIEEM és Barry Collins MSc MCIEEM

# NEMZETKÖZI JELENLÉT

2018. októberében a Környezetvédelmi Minisztérium a DKVK elnökét nevezte meg, mint romániai tudományos tanácsadót a EUROBATS egyezmény keretén belül. Így 2019-ben már hivatalosan is képviselhette Romániát az EUROBATS tanácsadói testületének ülésén, melyet Skopjében, Macedóniában, szerveztek meg.

Lengyel denevérész kollégáink meghívása által lehetőségünk volt a hibernáló periódusban meglátogatni a Szachownitza és Nietoperek denevér rezervátumokat. Érdekes volt látni olyan védett területeket, amelyeket kizárólag a denevérvédelem érdekében hoztak létre.

A romániai kolóniák kontinentális jelentőségének hangsúlyozása érdekében több külföldi szakmai konferencián vettünk részt, például a Magyarországi Denevérvédelmi Konferencián (Alsódobsza, 2019. október), és a Szerbiai Karsztvédelmi Kongresszuson (Belgrád, 2019. november).

# DKVK PARTNEREK

Egyesületünk 2019-ben több partnerséget kezdeményezett számos civil szervezettel, védett területek gondnokaival, valamint oktatási intézményekkel is. Ezen partnerségek céljai a jelentős területek (pl. a nemzeti és természeti parkokban található barlangok) denevérkolóniáinak monitoringja, a védett területek denevérvédelmi kezelése (pl. a kolozsvári Bükk esetében), vagy oktatási / nevelési tevékenységek (pl. a Nemzetközi Denevéréj).

Az elért eredmények kiemelik a közös munka szükségességét és előnyeit. Köszönjük partnereink és együttműködőink bizalmát!

**Lészai Ortodox Parókia, Brassó megye**

# TÁMOGATÓK ÉS KÖZREMŰKÖDŐK

2019 folyamán a DKVK több cégtől és szervezettől kapott támogatást. Ezen hozzájárulások nélkül tevékenységeinket sokkal nehezebben tudtuk volna végrehajtani. Köszönjük!

Köszönettel tartozunk továbbá számos kollégánknak pénzügyi és / vagy szakmai támogatásáért, különösképpen, de nem kizárólag, a romániai denevérész közösségnek, illetve a következő személyeknek:

Ghercea Adrian, Balázsi Ágnes, Cornel Alexandru, Dumbravă Amalia Raluca, Stamatescu Ana, Cove Bill, Montauban Cecilia, Rogojan Claudiu, Bal Cosmina, Pîlșoiu Cristian, Dudan Cristina, Dézsi Csaba, Jére Csaba, Borda Daniela, Nixon David, Dobrosi Dénes, Bede Erika, Kölcsei Ferenc, Pál Ferenc, Pascale Florin, Vidám Vonatocska Óvoda, Kerezsy Imola, Coroiu Ioan, Wrayton Jennifer, Eades Jessica, Robinson Jo, Mészáros József, Hann Karin, Higham Katie, Barti Levente, Lucaci Levente, Jarda Liliana, Macaveiu Lucian, McKinnon Marian, Fleming Marie, Cossa Nathalie, Redman Nathan, Gherghel Nicoleta, Tomovici Niculae, Zsigmond Péter, Ricman Radu, Attila D. Sándor, Dudan Sergiu, Cross Shirley, Kaulbarsch Sonja, Kövecsi Szabolcs, Gazaryan Suren, Görföl Tamás, Cook Tanith, Postawa Tomasz és Worrall Victoria.

Azok, akik úgy döntöttek, hogy jövedelemadójuk 2%-ával támogatnak minket, jelentősen hozzájárultak tevékenységeink sikeres végrehajtásához. A DKVK által kiadott anyagok vizuálisan sokkal szegényebbek lennének Dobrosi Dénes, Pan Ioan, Pocora Viorel, Măntoiu Dragoș, Gazaryan Suren és Barti Levente fotói nélkül. Köszönjük!

# PÉNZÜGYEK

A szervezet 2019-es időszakra vonatkozó bevételei több forrásból származnak: tagsági díjakból, szponzorizációkból, jövedelemadó 2%-ából, a hivatalos oldalra érkezett online adományokból, pályázatokkal kapcsolatos finanszírozásokból, valamint egyéb bevételekből (pl. denevérfelmérési szolgáltatások):

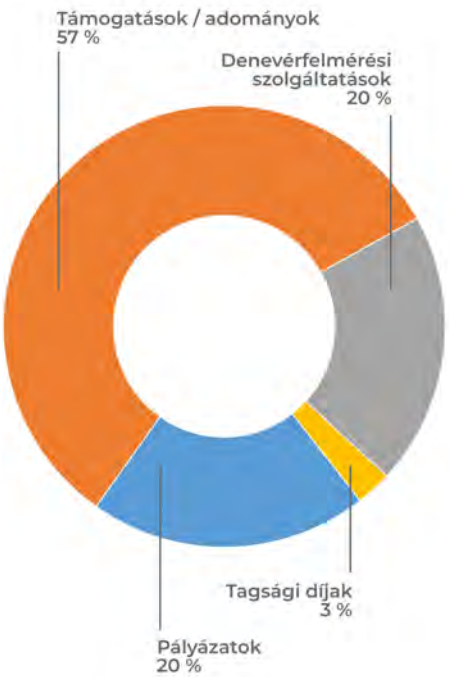


Könyvelésünket a Kontado Accounting végzi:

A rendelkezésre álló költségvetést elsősorban a nyertes pályázatokra és kutatásokra, denevérfelmérésre és védelemre, valamint a DKVK keretén belül tevékenykedő diákok támogatására fordítottuk.

Jelentős összegek lettek elkülönítve a nagyközönség neveléséhez szükséges tevékenységére, (nyomtatott anyagok, stb.), tanácsadásra, valamint a DKVK nemzetközi tevékenységéhez (pl. Románia hivatalos képviselete a EUROBATS tanácsülésén). Ez alapján a következő kiadásaink voltak:

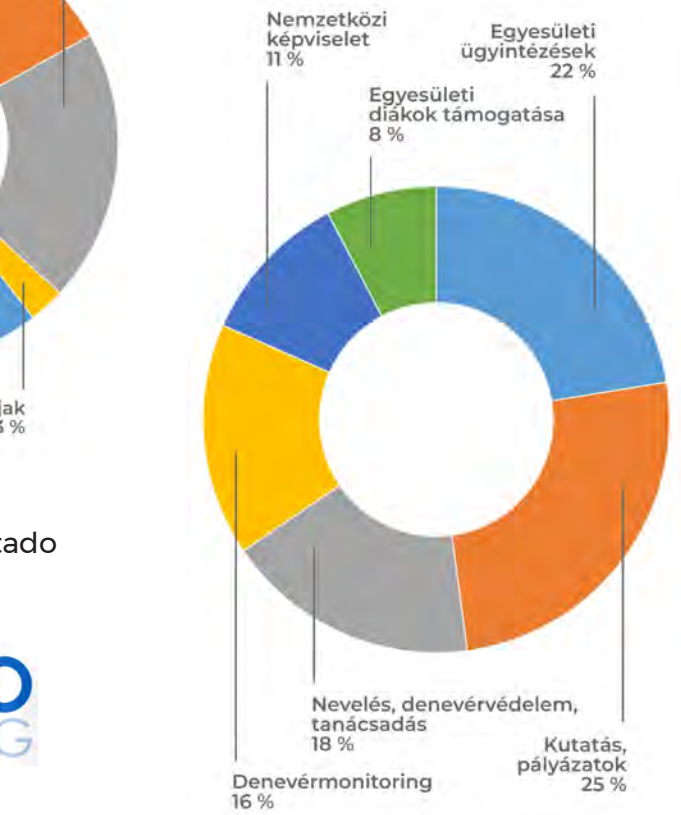

# RÓLUNK

A Denevérkutatási és Védelmi Központ (DKVK) egy romániai civilszervezet, melyet 2017-ben alapított több denevérész és természetvédő. A DKVK célja a romániai denevérek (Chiroptera) kutatása és védelme, beleértve az általuk használt élőhelyek és szálláshelyek védelme is, elősegítve egy általános természetvédelmet és egy mindannyiunk számára egészségesebb környezet felé való közeledést.

Az egyesületet az elnökből, alelnökből és titkárból álló igazgatótanács irányítja, de a döntéseket általában az egyesületi tagokkal folytatott egyezetetést követően hozzuk meg. Jelenleg 14 tagunk van az ország több sarkában, mint például Kolozsváron, Resicabányán, Zernesten vagy Konstancán, illetve 2 tiszteletbeli tagunk. Kolozsvári székhellyel, de országos szinten dolgozunk.

A DKVK-nak 15 célkitűzése van, ezek közül a legfontosabb a következő területekre vonatkoznak: a romániai denevérek kutatása és monitoringja; konkrét denevérvédelmi pályázatok megvalósítása; több érdekcsoport denevérvédelemben való részvételének elősegítése; illetve denevérvédelem a nagyközönség bevonásával.

# ELÉRHETŐSÉG

**Denevérkutatási és Védelmi Központ**
Székhely: Peana sétány 14. szám, 3. lakrész
Kolozsvár, Kolozs megye, Románia
Email: contact@lilieci.ro
Mobilszám / WhatsApp: +40747 921 684
Weboldal: **www.lilieci.ro**
Facebook: **Lilieci.ro**
Instagram: **lilieci_ro**

DENEVÉRKUTATÁSI ÉS VÉDELMI KÖZPONT

www.lilieci.ro

# ADOMÁNYOK

Abban az esetben, ha anyagilag, felszereléssel vagy emberi erőforrással szeretné támogatni egyesületünk tevékenységeit és ezáltal a romániai denevérvédelmet is, akkor ezt megteheti a hivatalos adományozói oldalunkon (lásd alább a webcímet) vagy közvetlen kapcsolaton keresztül. Köszönjük!

Egyesületünk hivatalos adományozói oldala a GoGetFunding-on:
**https://gogetfunding.com/for-bats-and-their-future/**

Címlapfotó: Onodi Henrietta.
Fotók: Mărginean Georgiana, Dobrosi Dénes, Pan Ioan, Bücs Szilárd-Lehel.
Fordította: Onodi Henrietta, Kerezsy Imola.

© Denevérkutatási
és Védelmi
Központ

www.lilieci.ro